

**ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ (ՃՇՀԱՀ)**

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

**ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ
ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՑԻԱՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ**

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՐ

1. Մասնագիտության թվանիշը և անվանումը	«073201.00.6 - Շինարարություն» (Շինարարական ճարտարագիտություն)
2. Կրթական ծրագրի թվանիշը և անվանումը	«073201.01.6 - Արդյունաբերական և քաղաքացիական շինարարություն» (Արդյունաբերական, քաղաքացիական շինարարություն և կոնստրուկցիաների նախագծում)
3. Ծրագրի հավատարմագրումը	—
4. Ծնորհվող որակավորումը	Ճարտարագիտության բակալավր
5. Ուսումնառության հիմնական լեզուն	Հայերեն
6. Ուսուցման ձևը	Առկա/հեռակա
7. Ծրագրի ընդունելության պահանջները	
<p>Բակալավրի առկա ուսուցման ծրագրի համար - ՀՀ կառավարության 2021թ-ի ապրիլի 1-ի N469-Ն որոշում</p> <p>Հեռակա ուսուցման ծրագրի համար - ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2016թ-ի հուլիսի 19-ի N743-Ն հրաման</p>	
8. Ծրագրի նպատակները	
<p>Ծրագրի նպատակն է.</p> <ul style="list-style-type: none"> • պատրաստել շինարարության սկզբունքներին տիրապետող և շինարարության ոլորտում համակողմանի և հիմնարար գիտելիք ունեցող ուսանողներ, որոնք պատրաստ կլինեն շարունակելու իրենց կարիերան և/կամ ուսումը շենքերի և կառույցների կոնստրուկտորական հաշվարկի ու նախագծման, արտադրական, տեխնոլոգիական, շահագործման ինչպես նաև նույն բնագավառի կառավարման ոլորտներում, • ծանոթացնել ուսանողներին արդյունաբերական և քաղաքացիական շինարարության ժամանակակից մեթոդաբանական մոտեցումներին, • խթանել ուսանողների մոտ քննադատական մտածողությունը, տեսությունը և պրակտիկական համադրելու և գնահատելու ունակությունը, • օժտել ուսանողներին արդյունավետ կերպով գրավոր և բանավոր մասնագիտական հաղորդակցվելու կարողություններով, • խրախուսել ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքը և պրակտիկ փորձի վրա հիմնված ուսումնառությունը: 	

9. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Կցվում է

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները: Դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ձևերն ու մեթոդները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

- Ա1. մշակել շենքերի կոնստրուկտորական նախագծման, կառուցման և կառավարման ժամանակակից սկզբունքները և հայեցակարգերը,
- Ա2. ձևակերպել և դասակարգել շենքերի նախագծման, կառուցման և շահագործման հիմնախնդիրները,
- Ա3. ճանաչել շենքերի կոնստրուկտորական նախագծման հիմնական սկզբունքները և կարողալ շինարարական գծագրեր,
- Ա4. ճանաչել համակարգչային նախագծման մեթոդները,
- Ա5. բացատրել կայուն շենքերի (ժամանակակից նյութերի, կոնստրուկցիաների, տեխնոլոգիաների կիրառմամբ) նախագծման և կառուցման սկզբունքները,
- Ա6. ձևակերպել բարձրագույն մաթեմատիկայի, նյութերի դիմադրության և մեխանիկայի տեսական եղանակների հիմունքները,
- Ա7. ներկայացնել ընդհանուր գիտելիքներ քաղաքաշինության, շրջակա միջավայրի և մշակութային ժառանգության պահպանության ոլորտներում:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները

Ուսանողը ձեռք է բերում մասնագիտական գիտելիքը և իմացությունը հետևյալ մեթոդներով.

- 1. դասախոսություն,
- 2. գործնական պարապմունք,
- 3. քննարկում,
- 4. լաբորատոր աշխատանք,
- 5. խմբակային աշխատանք,
- 6. մասնակցություն քննարկումների:

Գնահատման մեթոդները

Ուսանողի մասնագիտական գիտելիքը և իմացությունը գնահատվում են հետևյալ մեթոդներով.

- 1. գրավոր կամ բանավոր քննություն,
- 2. կարճ հարց ու պատասխան,
- 3. թեստեր,
- 4. խմբային աշխատանք,
- 5. կուրսային աշխատանք կամ նախագիծ,
- 6. քննարկում:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

- Բ1. գործնականում կիրառել շենքերի և կառույցների կոնստրուկտորական նախագծման և կառուցման սկզբունքները և մեթոդները,
- Բ2. կատարել անհրաժեշտ ինժեներական պարզ հաշվարկներ,
- Բ3. հաշվարկել շենքերի նախագծման և կառուցման արժեքը,
- Բ4. վերլուծել և գնահատել առանցքային նախագծային լուծումները,
- Բ5. համեմատել նախագծային լուծումները,

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները

Ուսանողը ձեռք է բերում գործնական մասնագիտական կարողություններ հետևյալ մեթոդներով.

- 1. գործնական պարապմունք,
- 2. քննարկում,
- 3. լաբորատոր աշխատանք,
- 4. հանձնարարված գրականության ընթերցում,
- 5. խմբային աշխատանք:

Գնահատման մեթոդները

Ուսանողի գործնական մասնագիտական

<p>F6. բացահայտել և հիմնավորել արդյունավետ նախագծային և շինարարական լուծումները,</p> <p>F7. իրականացնել շինարարական աշխատանքների որակի հսկողությունը,</p> <p>F8. կազմակերպել շինանձնակազմի աշխատանքը,</p> <p>F9. ունենալ միջանձնային հաղորդակցման հմտություններ և էթիկական պարտավորություններ,</p> <p>F10. ունենալ մայրենի և առնվազն մեկ օտար լեզվով հաղորդակցվելու ունակություն, արդյունավետ բանակցելու, մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը տեղեկատվությունը, գաղափարները, խնդիրները, փաստերը և որոշումները ներկայացնելու և բացատրելու կարողություն,</p> <p>F11. ունենալ քննադատական և ինքնաքննադատական մտածողություն,</p> <p>F12. տարբերակել տեխնիկական և բնապահպանական հարցերի փոխազդեցությունները և ունակ լինի պլանավորել, նախագծել և իրականացնել բնապահպանության հարցերին համահունչ շինարարական աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով որակի ապահովման և ոլորտի ստանդարտների պահանջները,</p> <p>F13. հիմնավորել շինարարական աշխատանքների համար կատարվող որոշումների ազդեցությունը համընդհանուր և հանրային համատեքստում,</p> <p>F.14. ունենալ նոր իրավիճակներին հարմարվելու և սովորելու կարողություն:</p>	<p>կարողությունները գնահատվում են հետևյալ մեթոդներով.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. խմբային աշխատանք, 2. կուրսային աշխատանք կամ նախագիծ, 3. խնդիրների լուծում, 4. քննարկում:
<p>Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ</p> <p>Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <p>Գ1. օգտվել մասնագիտական փաստաթղթերից և տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից,</p> <p>Գ2. վերլուծել առկա խնդիրները և գնահատել դրանց լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները,</p> <p>Գ3. արդյունավետորեն պլանավորել ժամանակն ու այլ ռեսուրսները,</p>	<p>Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները</p> <p>Ուսանողը ձեռք է բերում ընդհանրական կարողություններ հետևյալ մեթոդներով.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ունկնդրում լսարանում, 2. հանձնարարված գրականության ընթերցում, 3. փորձերի կատարում: <p>Գնահատման մեթոդները</p> <p>Ուսանողի ընդհանրական կարողությունները գնահատվում են հետևյալ մեթոդներով.</p>

<p>Գ4. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. աշխատել թիմային սկզբունքով,</p> <p>Գ6. ունակ լինել գործունեություն ծավալել իր լիազորությունների շրջանակում, որոշումներ կայացնել և պատասխանատվություն ստանձնել թիմային աշխատանքի ժամանակ,</p> <p>Գ7. դիտարկել փորձագետների կարծիքները և մշակի գործընթացային փաստաթղթերն ու հաշվետվությունները,</p> <p>Գ8. առաջարկել իրեն տրված լիազորությունների շրջանակում կառուցապատողին կամ նախագծողին՝ տեսչական այցելությունների ժամանակ,</p> <p>Գ9. աշխատել հանրային ոլորտում որպես շինարարության և քաղաքային տնտեսության մասնագետ,</p> <p>Գ10. ունակ լինել բացահայտել իր կրթական պահանջմունքները և հետագա ուսումնառության վերաբերյալ ինքնուրույն որոշում կայացնել:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. խնդիրների լուծում, 2. չափումների իրականացում, 3. ինքնուրույն աշխատանք, 4. խմբային աշխատանք:
<p>11. Ծրագրի ուսումնական պլանը</p>	
<p>Կցվում է</p>	

<p>12. Ուսումնական պլանի քարտեզը</p>
<p>Կցվում է</p>

<p>13. Գնահատման ձևերը</p> <p>Ուսանողները գնահատվում են հետևյալ ձև՝ յուրաքանչյուր կիսամյակի ընթացքում ըստ նրանց կատարած աշխատանքների, ստուգարքների և քննությունների ընթացքում դասընթացի վերաբերյալ գրավոր կամ բանավոր պատասխանների արդյունքներով՝ յուրաքանչյուր դասընթացի ծրագրում ներկայացված ատեստավորումներ բաժնի համաձայն: Ուսանողի կրթական գործառույթներն ու գործընթացները գնահատում է դասավանդող դասախոսը կամ հանձնաժողովը անկողմնակալ վերաբերմունքով:</p> <p>Կրթական ծրագրի շրջանակներում ուսումնառության ընթացքում ուսանողները կատարում են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> - կուրսային աշխատանք, - կուրսային նախագիծ, - տեսական, գործնական, լաբորատոր աշխատանքներ, - արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ, - բանավոր և գրավոր պատասխաններ - ստուգարքներ, քննություններ, - ամփոփիչ ատեստավորում /ավարտական աշխատանք/:
--

Դասընթացի ծրագրով նախատեսված բաղադրիչների արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է 20 միավորային սանդղակ՝ ըստ ներքոհիշյալ աղյուսակի.

Գնահատման միավոր	Գնահատական
18-20	5 (գերազանց)
14-17	4 (լավ)
8-13	3 (բավարար)
0-7	2 (անբավարար)

«Գերազանց» գնահատվում է լսարանում ակտիվ մասնագիտական քննարկումներով իրականացված հարցադրումներին համապատասխանող աշխատանքը առանց ժամկետային ուշացման, հաշվի առնելով հաճախումները, բարեխղճությունը և պատասխանատվությունը:

«Լավ» գնահատվում է որոշակի թերություններով կատարված աշխատանքը՝ հաշվի առնելով կատարման ժամկետը, մատուցման որակը և հաճախումները:

«Բավարար» գնահատվում է առաջադրանքի նվազագույն պահանջներին բավարարող և մասնագիտական թերություններ պարունակող աշխատանքը, նաև հաշվի առնելով հաճախումները:

«Անբավարար» գնատավում է լսարանային աշխատանքին մասնակցություն չունեցող, տոկոսավորումների երկու փուլին չներկայացվող, նախագծային պահանջներին չհամապատասխանող աշխատանքը, հաշվի առնելով հաճախումները:

14. Շրջանավարտների ապագա կարիերայի հնարավորությունները

Մասնագիտական գործունեության բնագավառներ կարող են լինել արդյունաբերական և քաղաքացիական շենքերի շինարարությունը, կոնստրուկտորական նախագծումը, վերակառուցումը, շահագործումը, շինարարական իրերի և կոնստրուկցիաների արտադրությունը:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսները և ձևերը

Ուսանողի համար հասանելի ուսումնառության ռեսուրսներն են՝ տպագիր (մասնագիտական գրականություն), էլեկտրոնային (դասախոսություններ), բազմաթիվ տեսաձայնային նյութեր: առցանց կապը ուսանողների հետ:

16. Կրթական չափորոշիչները կամ ծրագրային կողմնորոշիչները, որոնք օգտագործվել են ծրագիրը մշակելիս

1. Հայաստանի Ազգային Որակավորումների շրջանակի նկարագրիչներով սահմանված չափորոշիչներն ու կողմնորոշումները ինչպես նաև ARMENQA ծրագրի շրջանակներում մշակված «Շինարարություն» ոլորտային որակավորումների շրջանակը:
2. ՃՇՀԱՀ-ի կրթական ծրագրերի մշակման/վերանայման, հաստատման և գնահատման կարգով սահմանված կողմնորոշիչները (ընդունված է Գիտխորհրդի 2013թ. հոկտեմբերի 11-ի նիստում (արձանագրություն N 01-10/13)):
3. ՃՇՀԱՀ-ի դասընթացների ծրագրերի կազմման/վերանայման և հաստատման կարգով սահմանված կողմնորոշիչները (ընդունված է Գիտխորհրդի 2015թ. մայիսի 27-ի նիստում (արձանագրություն N 01-05/15)):
4. Նմանատիպ տեղական և օտարերկրյա կրթական ծրագրեր:

17. Լրացուցիչ տեղեկատվություն ծրագրի վերաբերյալ

—

	Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները	«Քաղաքացիական շինարարություն» ոլորտային շրջանակի նկարագրիչները
Որակավորման ընդհանուր նկարագիրը (բնորոշումը)	<i>Ճարտարագիտության բակալավրի որակավորման աստիճան է շնորհվում անձանց, ովքեր ունեն համակողմանի և համակարգված գիտելիք և կարողություններ քաղաքացիական շինարարության և հարակից ոլորտներում մասնագիտական աշխատանք կատարելու և/կամ ուսումը շարունակելու համար:</i>	
Գ Ի Տ Ե Լ Ի Ք	1. Գիտելիք և իմացություն	<p>Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <p>Ա1. մշակել շենքերի կոնստրուկտորական նախագծման, կառուցման և կառավարման ժամանակակից սկզբունքները և հայեցակարգերը,</p> <p>Ա2. ձևակերպել և դասակարգել շենքերի նախագծման, կառուցման և շահագործման հիմնախնդիրները,</p> <p>Ա3. ճանաչել շենքերի կոնստրուկտորական նախագծման հիմնական սկզբունքները և կարդալ շինարարական գծագրեր,</p> <p>Ա4. ճանաչել համակարգչային նախագծման մեթոդները,</p> <p>Ա5. բացատրել կայուն շենքերի (ժամանակակից նյութերի, կոնստրուկցիաների, տեխնոլոգիաների կիրառմամբ) նախագծման և կառուցման սկզբունքները,</p> <p>Ա6. ձևակերպել բարձրագույն մաթեմատիկայի, նյութերի դիմադրության և մեխանիկայի տեսական եղանակների հիմունքները,</p> <p>Ա7. ներկայացնել ընդհանուր գիտելիքներ քաղաքաշինության, շրջակա միջավայրի և մշակութային ժառանգության պահպանության ոլորտներում:</p> <p>1.1. Դրսևորում է հիմնարար գիտելիք շինարարության և ոլորտի առաջավոր փորձի, ավանդական և նոր տեխնոլոգիաների ու շինանյութերի վերաբերյալ, ինչպես նաև իրագել է ոլորտի ժամանակակից հետազոտական և գործնական աշխատանքներին:</p> <p>1.2. Դրսևորում է հիմնարար գիտելիք մաթեմատիկայից և ոլորտի հարակից բնական գիտություններից:</p> <p>1.3. Դրսևորում է գիտելիքներ ճարտարագիտական համակարգերի և գործընթացների հիմնական ու ժամանակակից հասկացությունների, տեսությունների ու մեթոդների վերաբերյալ:</p> <p>1.4. Դրսևորում է շինարարությանն առնչվող հարակից և այլ միջոլորտային առարկաների վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիք:</p> <p>1.5. Դրսևորում է ընդհանուր գիտելիք քաղաքաշինության, շրջակա միջավայրի և մշակութային ժառանգության պահպանության ոլորտներում՝ մասնագիտական գործունեություն ծավալելիս:</p>

<p>2.Գիտելիքի ու իմացության կիրառում</p>	<p>Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ և հմտություններ. Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի. Բ1. գործնականում կիրառել շենքերի և կառույցների կոնստրուկտորական նախագծման և կառուցման սկզբունքները և մեթոդները, Բ2. կատարել անհրաժեշտ ինժեներական պարզ հաշվարկներ, Բ3. հաշվարկել շենքերի նախագծման և կառուցման արժեքը, Բ4. վերլուծել և գնահատել առանցքային նախագծային լուծումները, Բ5. համեմատել նախագծային լուծումները, Բ6. բացահայտել և հիմնավորել արդյունավետ նախագծային և շինարարական լուծումները, Բ7. իրականացնել շինարարական աշխատանքների որակի հսկողությունը, Բ8. կազմակերպել շինանձնակազմի աշխատանքը, Բ9. ունենալ միջանձնային հաղորդակցման հմտություններ և էթիկական պարտավորություններ, Բ10. ունենալ մայրենի և առնվազն մեկ օտար լեզվով հաղորդակցվելու ունակություն, արդյունավետ բանակցելու, մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը տեղեկատվությունը, գաղափարները, խնդիրները, փաստերը և որոշումները ներկայացնելու և բացատրելու կարողություն,</p>	<p>2.1. Կարող է արդիական և նորարարական մեթոդների օգտագործմամբ կիրառել իր գիտելիքներն ու իմացությունը՝ որոշելու, ձևակերպելու և վերլուծելու շինարարության հետ կապված գործընթացները: 2.2. Կարող է լուծել ճարտարագիտական խնդիրները՝ հաշվի առնելով էթիկայի, սոցիալական, իրավական, բնապահպանական և տնտեսական գործոնները, ինչպես նաև աշխատանքի անվտանգության և հիգիենայի կանոնները: 2.3. Կարող է քննադատաբար և համակարգված օգտագործել իր գիտելիքը՝ համապատասխան տեղեկատվության հիման վրա վերլուծելու և ներկայացնելու իրադարձությունների շարքը: 2.4. Կարող է համապատասխան լիազորությունների սահմաններում օգտագործել իր գիտելիքը նախագծերի պլանավորման, ճարտարագիտական հետազննումների, նախագծման, շինարարության իրականացման, կառավարման, մշտադիտարկման և շահագործման ժամանակ:</p>
<p>3.Հաղորդակցման, S2S և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ</p>	<p>3.1. Ունի միջանձնային հաղորդակցման, թիմային աշխատանք իրականացնելու կարողություններ և էթիկական պարտավորություններ: 3.2. Կարող է մայրենի և առնվազն մեկ օտար լեզվով հաղորդակցվել, արդյունավետ բանակցել, մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնել և բացատրել տեղեկատվությունը, գաղափարները, խնդիրները, փաստերը և որոշումները:</p>	<p>3.1. Ունի միջանձնային հաղորդակցման, թիմային աշխատանք իրականացնելու կարողություններ և էթիկական պարտավորություններ: 3.2. Կարող է մայրենի և առնվազն մեկ օտար լեզվով հաղորդակցվել, արդյունավետ բանակցել, մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը ներկայացնել և բացատրել տեղեկատվությունը, գաղափարները, խնդիրները, փաստերը և որոշումները:</p>

		<p>Բ11. ունենալ քննադատական և ինքնաքննադատական մտածողություն,</p> <p>Բ12. տարբերակել տեխնիկական և բնապահպանական հարցերի փոխազդեցությունները և ունակ լինի պլանավորել, նախագծել և իրականացնել բնապահպանության հարցերին համահունչ շինարարական աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով որակի ապահովման և ոլորտի ստանդարտների պահանջները,</p> <p>Բ13. հիմնավորել շինարարական աշխատանքների համար կատարվող որոշումների ազդեցությունը համընդհանուր և հանրային համատեքստում,</p> <p>Բ.14. ունենալ նոր իրավիճակներին հարմարվելու և սովորելու կարողություն:</p>	<p>3.3. Կարող է գործնականում կիրառել անհրաժեշտ մեթոդներ և ժամանակակից գործիքներ, այդ թվում նաև՝ տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները, մասնագիտական ոլորտում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքը դյուրացնելու նպատակով:</p> <p>3.4. Կարող է հավաքագրել, մշակել և մեկնաբանել ոլորտին վերաբերող համապատասխան քանակական և որակական տվյալները տրամաբանական հիմնավորումներ և շինարարական գործընթացների անհրաժեշտ վերլուծություններ իրականացնելու համար:</p>
	<p>4. Ընդհանրական իմացական կարողություններ (ներառյալ դատողություններ անելը)</p>		<p>4.1. Ունակ է դրսևորելու քննական և ինքնաքննադատական մտածողություն:</p> <p>4.2. Ունակ է ընկալելու առաջնորդի (ղեկավարի) և առաջնորդության (ղեկավարման) սկզբունքների և մոտեցումների դերը:</p> <p>4.3. Ունակ է ընկալելու տեխնիկական և բնապահպանական հարցերի փոխազդեցությունները և հաշվի առնել դրանք շինարարական աշխատանքներ պլանավորելու, նախագծելու և իրականացնելու ժամանակ՝ պահպանելով որակի ապահովման և ոլորտի չափորոշիչների պահանջները:</p> <p>4.4. Ունակ է մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելիս և լուծումներ առաջադրելիս ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում, ինչպես նաև նոր իրավիճակներին հարմարվելու և սովորելու կարողություն:</p>

Հ Մ Տ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն	<p>5. Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)</p>	<p>Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ և հմտություններ.</p> <p>Այս ծրագրի հաջող ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.</p> <p>Գ1. օգտվել մասնագիտական փաստաթղթերից և տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից,</p> <p>Գ2. վերլուծել առկա խնդիրները և գնահատել դրանց լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները,</p> <p>Գ3. արդյունավետորեն պլանավորել ժամանակն ու այլ ռեսուրսները,</p> <p>Գ4. պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը,</p> <p>Գ5. աշխատել թիմային սկզբունքով,</p> <p>Գ6. ունակ լինել գործունեություն ծավալել իր լիազորությունների շրջանակում, որոշումներ կայացնել և պատասխանատվություն ստանձնել թիմային աշխատանքի ժամանակ,</p> <p>Գ7. դիտարկել փորձագետների կարծիքները և մշակի գործընթացային փաստաթղթերն ու հաշվետվությունները,</p> <p>Գ8. առաջարկել իրեն տրված լիազորությունների շրջանակում կառուցապատողին կամ նախագծողին՝ տեսչական այցելությունների ժամանակ,</p> <p>Գ9. աշխատել հանրային ոլորտում որպես շինարարության և քաղաքային տնտեսության մասնագետ,</p> <p>Գ10. ունակ լինել բացահայտել իր կրթական պահանջմունքները և հետագա ուսումնառության վերաբերյալ ինքնուրույն որոշում կայացնել:</p>	<p>5.1. Ունակ է գործունեություն ծավալելու իր լիազորությունների շրջանակներում, որոշումներ կայացնելու և պատասխանատվություն ստանձնելու թիմի անդամների և նրանց մասնագիտական զարգացման համար՝ պահպանելով ժողովրդավարության սկզբունքները:</p> <p>5.2. Կարող է համապատասխան լիազորությունների շրջանակներում և, ըստ մասնագիտացման ոլորտի, մշակել շինարարական օբյեկտների նախագծային փաստաթղթերի առանձին հատվածներ (հիմք ընդունելով քաղաքաշինական փաստաթղթերի պահանջները):</p> <p>5.3. Կարող է դիտարկել փորձագետների կարծիքները և ձևակերպել գործընթացային փաստաթղթերն ու հաշվետվությունները:</p> <p>5.4. Կարող է իրեն տրված լիազորությունների շրջանակում ներկայացնել համապատասխան տեղեկատվություն:</p> <p>5.5. Ունակ է գիտակցելու շինարարության ճարտարագետի մասնագիտական, էթիկական և բնապահպանական պատասխանատվությունը և ընկալելու շինարարական աշխատանքների համար կատարվող որոշումների ազդեցությունը համընդհանուր և հանրային համատեքստում:</p> <p>5.6. Կարող է աշխատել միջոլորտային թիմի կազմում և գնահատել հարակից մասնագիտությունների դերն ու բազմամշակութայնությունը:</p> <p>5.7. Կարող է իր գործունեությամբ նպաստել ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:</p> <p>5.8. Ունակ է բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և հետագա ուսումնառության վերաբերյալ ինքնուրույն որոշում կայացնելու:</p>
<p>Աշխատաձևավալը ECTS կրեդիտներով</p>	<p>240</p>	<p>240</p>	

**073201.01.6 - ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ, ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՆՍՏՐՈՒԿՑԻԱՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾՈՒՄ ԿՐԹԱԿԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ**

Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն		Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ	
Ա1	մշակել շենքերի կոնստրուկտորական նախագծման, կառուցման և կառավարման ժամանակակից սկզբունքները և հայեցակարգերը,	Բ1	գործնականում կիրառել շենքերի և կառույցների կոնստրուկտորական նախագծման և կառուցման սկզբունքները և մեթոդները,
Ա2	ձևակերպել և դասակարգել շենքերի նախագծման, կառուցման և շահագործման հիմնախնդիրները,	Բ2	կատարել անհրաժեշտ ինժեներական պարզ հաշվարկներ,
Ա3	ճանաչել շենքերի կոնստրուկտորական նախագծման հիմնական սկզբունքները և կարդալ շինարարական գծագրեր,	Բ3	հաշվարկել շենքերի նախագծման և կառուցման արժեքը,
Ա4	ճանաչել համակարգչային նախագծման մեթոդները,	Բ4	վերլուծել և գնահատել առանցքային նախագծային լուծումները,
Ա5	բացատրել կայուն շենքերի (ժամանակակից նյութերի, կոնստրուկցիաների, տեխնոլոգիաների կիրառմամբ) նախագծման և կառուցման սկզբունքները,	Բ5	համեմատել նախագծային լուծումները,
Ա6	ձևակերպել բարձրագույն մաթեմատիկայի, նյութերի դիմադրության և մեխանիկայի տեսական եղանակների հիմունքները,	Բ6	բացահայտել և հիմնավորել արդյունավետ նախագծային և շինարարական լուծումները,
Ա7.	ներկայացնել ընդհանուր գիտելիքներ քաղաքաշինության, շրջակա միջավայրի և մշակութային ժառանգության պահպանության ոլորտներում:	Բ7	իրականացնել շինարարական աշխատանքների որակի հսկողությունը,
		Բ8	կազմակերպել շինանձնակազմի աշխատանքը,
		Բ9.	ունենալ միջանձնային հաղորդակցման հմտություններ և էթիկական պարտավորություններ,
		Բ10.	ունենալ մայրենի և առնվազն մեկ օտար լեզվով հաղորդակցվելու ունակություն, արդյունավետ բանակցելու, մասնագիտական և ոչ մասնագիտական հանրությանը տեղեկատվությունը, գաղափարները, խնդիրները, փաստերը և որոշումները ներկայացնելու և բացատրելու կարողություն,

		Բ11.	ունենալ քննադատական և ինքնաքննադատական մտածողություն,
		Բ12.	տարբերակել տեխնիկական և բնապահպանական հարցերի փոխազդեցությունները և ունակ լինի պլանավորել, նախագծել և իրականացնել բնապահպանության հարցերին համահունչ շինարարական աշխատանքներ՝ հաշվի առնելով որակի ապահովման և ոլորտի ստանդարտների պահանջները,
		Բ13.	հիմնավորել շինարարական աշխատանքների համար կատարվող որոշումների ազդեցությունը համընդհանուր և հանրային համատեքստում,
		Բ.14.	ունենալ նոր իրավիճակներին հարմարվելու և սովորելու կարողություն:
Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ			
Գ1	օգտվել մասնագիտական փաստաթղթերից և տեղեկատվության տարատեսակ աղբյուրներից,	Գ6.	ունակ լինել գործունեություն ծավալել իր լիազորությունների շրջանակում, որոշումներ կայացնել և պատասխանատվություն ստանձնել թիմային աշխատանքի ժամանակ,
Գ2	վերլուծել առկա խնդիրները և գնահատել դրանց լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսները,	Գ7.	դիտարկել փորձագետների կարծիքները և մշակի գործընթացային փաստաթղթերն ու հաշվետվությունները,
Գ3.	արդյունավետորեն պլանավորել ժամանակն ու այլ ռեսուրսները,	Գ8.	առաջարկել իրեն տրված լիազորությունների շրջանակում կառուցապատողին կամ նախագծողին՝ տեսչական այցելությունների ժամանակ,
Գ4.	պահպանել մասնագիտական էթիկայի նորմերը,	Գ9.	աշխատել հանրային ոլորտում որպես շինարարության և քաղաքային տնտեսության մասնագետ,
Գ5.	աշխատել թիմային սկզբունքով,	Գ10.	ունակ լինել բացահայտել իր կրթական պահանջմունքները և հետագա ուսումնառության վերաբերյալ ինքնուրույն որոշում կայացնել:

